

Nima ni zlatá
niti hišice,
tudi pluga ne,
da oral bi z njim...

Očka revščino
dal za dedščino,
dal mi krepko moč,
moj edini up.

Pa še krepko moč
grenka beda je
v službi tuintam
vso iztratila...

Sedem k mizi v kot,
da razmislim to,
kak živi težko,
kdor je čisto sam...

Ta primer je izmed najmarkantnejših v poeziji Koljcova. Dajmo, da vpliva počasi na srce — in ne bomo se ubranili živoobčuteni tragiki, izraženi v tako naivnih verzih.

Zlasti značilen za Koljcova pa je mojstrski ritem njegov čisto prirodni dar poeta-prasola. Vsaka misel se je izlila pri njem v strasten, sugestiven ritem, tako da proze niti zapisati ni mogel. Prišel je l. 1840. v Voronež slavni tragični igralec Močalov, ki ga je Koljcov ljubil kot umetnika in človeka. Zahotelo se mu je, da bi napisal članek o njem, a se ni mogel odločiti niti k temu, da bi poizkusil pisati prozo. Naivno je pisal tedaj Bjelinskemu: „Glupa usoda naše pesniške družbe! Glej, o Pavlu Stepanoviču (Močalovu) želim napisati članek, a zlodjev ritem ne dopušča prozi svobodnega teka, in molčati moram.“

NAPOLEON I. BEŽI ČEZ DONAVO PO BITKI PRI ASPERNU

Toda včasih zagori tudi v poetu-prasolu mogočno življenje, polno ognja in strasti. Gorka kri pôlje v zvonkih ritmih; revolucionarna volja se pojavi z rogajočim se nasmehom na licu, in pesem zazveni kakor izzivajoči vrisk potepuha.

V Koljcovih verzih ni nič medlih refleksij, nič retorično stiliziranih rekov modrosti. To je živa in plameneča poezija, ki blešči v zeleni stepi, ki vriska po šumečih bazarih južne Rusije — to je tista gorka poezija, ki privre kakor rdeča kri naravnost iz srca.

— Včasih je ritem njegov strasten kakor vrelec, ki vrši s skal, včasih mogočen kakor valovi morja, včasih tih in miren kakor gladina snivajočega jezera, a vedno čist in naraven.

Skoraj nobene pozornosti pa ne posveča Koljcov rimi. Najlepše pesmi njegove jo sploh pogrešajo, n. pr. „Kosec“, „Pesem orača“, „Seljak“, „Gozd“ i. dr.

Naj toliko zadošča o koloritu in formi Koljcovove pesmi! Dalo bi se reči in aplicirati še marsikaj na naše moderno pesništvo, pa teorija je mrtva. Treba bi jo bilo oživiti s klasičnim prevodom Koljcova, ki ga